

Guinea, 12 d'octubre

Com que fa molts anys vaig fer un estrany viatge a la Guinea Equatorial (una petita part del qual explicaré després), de tant en tant tinc curiositat per seguir l'actualitat d'aquell petit i dissortat país.

Joan Francesc Mira

Recordant, doncs, que el Dia de la Independència, i per tant la festa nacional, s'hi celebra el mateix dia de la festa nacional espanyola, dia del Pilar i de la Hispanidad (no debades a la basílica de Saragossa acompanyen la imatge les banderes de tots els països que han tingut l'honor de ser colonitzats per Espanya, germans fraters per tant, incloses les Filipines), vaig tenir l'humor de consultar la pàgina oficial del govern o l'estat de la Hispanidad africana i, fet i fet, la primera notícia, destacada i amb gran foto de Sa Excel·lència el President Teodoro Obiang, era justament un missatge de felicitació que deia: "Majestad: El pueblo de la República de Guinea Ecuatorial y su Gobierno se unen a mí para expresar a su Majestad y al pueblo español nuestras más sinceras y efusivas felicitaciones por la celebración del día de la Hispanidad. Por tal ocasión, le manifiesto nuestra voluntad de mantener y fortalecer cada vez más las excelentes y fraternales relaciones de amistad y cooperación existentes entre nuestros dos pueblos. Altísima consideración". A continuació, hi havia una altra carta idèntica a Mariano Rajoy, amb la diferència que aquest era tractat de "querido amigo". Les relacions d'amistat entre els dos pobles han estat, en efecte, profundes i exemplars, especialment els mesos i anys posteriors a la independència, proclamada el 12 d'octubre de 1968 amb l'assistència de don Manuel Fraga Iribarne. Curiosament, la dictadura franquista va reconèixer els partits polítics i va organitzar unes eleccions més o menys lliures, reconeixent als guineans allò mateix que negava als espanyols: coses de la història. Pocs mesos després, el president Francisco Macías Nguema, elegit amb una mica de trampa, va fer matar el seu principal adversari, i el març de 1969, amb l'excusa d'un colp d'estat més imaginari que real, muntà una persecució terrible en què van ser assassinats desenes de milers d'opositors,

entre ells pràcticament tots els que tenien estudis mitjans o superiors, acusats de proespanyols i de colonialistes. Quant als espanyols mateixos, perseguits i amenaçats de mort, s'hagueren d'embarcar a corre-cuita, caòticament, sota la

protecció d'unes companyies de la Guàrdia Civil. Fins ací les relacions fraternes.

Pocs anys després (eren les setmanes que s'estava morint Franco), el Ministerio de Educación Nacional em va enviar a l'excolònia com a membre d'un tribunal de revàlida de batxillerat: a la Guinea Equatorial, com que havien assassinat tots els llicenciats universitaris, era impossible formar tribunals amb valor acadèmic amb professors autòctons. Ens van mirar amb mala cara (érem espanyols, colonialistes, etc.), vam tenir alguns incidents desagradables, vam participar en actes escolars on els xiquets cridaven "¡Imperialismo, abajo! ¡Colonialismo, abajo! ¡Socialismo, arriba! ¡Y todo con Macías! ¡Y nada sin Macías! Hasta la muerte con Macías". I una vesprada, érem a l'Institut de Santa Isabel (després Malabo) corregint exàmens, quan vaig sentir remor de cotxes pel carrer (cosa rara, perquè de cotxes en quedaven poquíssims: tots rebentats), vaig anar cap a la finestra, per curiositat, i un dels xicotets que ens ajudaven se'm va llançar damunt i em tirà a terra. Quiet, digué: això és el cotxe del president que passa, i porta davant i darrere dos jeeps amb soldats, que disparen sense avisar contra qualsevol que guaite per una finestra. El xicot, espantat, em mantingué a terra fins que passà el soroll dels vehicles. Anticolonialisme, doncs, socialisme, el país en ruïnes (havien arrasat en pocs anys tot allò, poc o molt, que havia construït el poder colonial, com ara hospitals, mercats, carreteres, correus, i la televisió que inaugurà Fraga Iribarne: no m'ho han contat, ho he vist...) i quatre grapats de russos, cubans i xinesos assegurant el nou règim democràtic, popular, del president que es feia dir Macías Nguema Biyogo Ngué Ndong. El que ha vingut després, pitjor encara, vostès ja ho deuen saber pels diaris. Ara, però, la colla d'assassins cleptòcrates, el nebot Teodoro i el seu fill Teodorín, ens feliciten efusivament el dia de la Hispanidad.

“Quiet, digué: això és el cotxe del president que passa, i porta davant i darrere dos jeeps amb soldats, que disparen sense avisar contra qualsevol que guaite per una finestra. El xicot, espantat, em mantingué a terra fins que passà el soroll dels vehicles”